

B. Osobitná časť

K čl. I

V § 19 zákona č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sú taxatívne ustanovené dôvody zániku funkcie komisára tak, aby nedochádzalo k ohrozovaniu nezávislosti tejto funkcie alebo k zneužitiu inštitútu odvolania z funkcie komisára. Zákon rozlišuje zánik výkonu funkcie komisára priamo zo zákona - uplynutie funkčného obdobia, vzdanie sa funkcie a smrť komisára. Mimo týchto dôvodov je automatickým dôvodom na odvolanie komisára pred uplynutím funkčného obdobia len, ak prestal komisár spĺňať podmienky zvoliteľnosti (napr. je občanom Slovenskej republiky, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonnosť) alebo začal vykonávať činnosť nezlučiteľnú s výkonom funkcie komisára (tak ako to upravuje § 18 zákona). Zákon zároveň umožňuje odvolať komisára na návrh príslušného výboru Národnej rady Slovenskej republiky (ktorým je výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny), ak komisár nevykonáva svoju funkciu viac ako šesť po sebe nasledujúcich mesiacov.

Navrhuje sa doplnenie dôvodov, pre ktoré môže byť komisár odvolaný z funkcie, nakoľko súčasná právna úprava neumožňuje reagovať na situácie, kedy komisár nevykonáva svoju funkciu tak, ako to predpokladá zákon a jeho výkon vykazuje pochybenia. Navrhuje sa preto doplnenie dôvodov možného odvolania o situáciu, kedy komisár porušil zákon o komisároch alebo iný všeobecne záväzný právny predpis a to výlučne v súvislosti s výkonom jeho funkcie komisára (napr. ak komisár poruší povinnosť mlčanlivosti - § 28, nerieši podnety podľa § 21, neplní oznamovaciu povinnosť podľa § 23 alebo neplní úlohy štatutárneho orgánu úradu komisára atď.).

Nakoľko základom výkonu funkcie komisára je jeho nezávislosť (je to jednou z kľúčových podmienok kladených na takéto inštitúty aj podľa tzv. Parížskych princípov), navrhuje sa medzi dôvody možného odvolania zaradiť aj nespôsobilosť komisára vykonávať funkciu nezávisle (napr. od ostatných subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany práv detí).

Dôvody musia byť jasne vysvetlené, preto sa navrhuje, aby aj v týchto prípadoch bol potrebný návrh príslušného výboru NR SR na odvolanie a zároveň, aby sa s dôvodmi samotného odvolania, okrem príslušného výboru NR SR, stotožnila najmenej nadpolovičná väčšina hlasov všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (t. j. vyšší počet ako je potrebný na samotnú voľbu komisára).

K čl. II

Navrhuje sa, aby návrh zákona bol účinný dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov SR, a to vzhľadom na urgentnú potrebu riešenia absencie odvolacích dôvodov v zákone.